Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i (SGKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i (SGKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30674

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i (SGKÖ), bireylerin sosyal ortamlarda kendi fiziksel görünümleri hakk?nda ya?ad?klar? yo?un endi?e ve kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal yabanc? formunun temel al?narak Tayfun Do?an taraf?ndan 2010 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Türkçe adaptasyon çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin özgün formuyla yüksek düzeyde paralel oldu?unu ve mükemmel iç tutarl??a sahip oldu?unu göstermi?tir. SGKÖ, 15 maddeden olu?an ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanan, yeti?kin popülasyonuna yönelik bir öz bildirim ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Görünü? Kayg?s?, SGKÖ, Vücut ?maj?, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Ölçek, Tayfun Do?an, Öz Bildirim.

Yazarlar

Tayfun Do?an

Amaç

Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i'nin (SGKÖ) temel amac?, bireylerin ba?kalar? taraf?ndan de?erlendirilme korkusu ba?lam?nda kendi fiziksel görünü?leri hakk?nda duyduklar? kayg? yo?unlu?unu ve s?kl???n? bilimsel yöntemlerle saptamakt?r. Ölçek, bireyin görünü?ünün (giysi, saç, vücut yap?s? vb.) olumsuz bir ?ekilde alg?lanmas?ndan duyulan rahats?zl??? ve sosyal gerginli?i ölçmeye odaklanmaktad?r.

Türkçe uyarlama çal??mas? (2010), SGKÖ'nün psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve dili ba?lam?nda inceleyerek, ölçe?in Türkiye'deki akademik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

SGKÖ, bireyin kendi görünü?ü hakk?ndaki olumsuz yarg?lanma beklentisini ve bu beklentinin yaratt??? stresi ölçen tek boyutlu bir psikolojik yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, ki?inin ba?kalar?n?n kendisine bak?? aç?s?, foto?raf çekimi gibi dikkat çekici durumlar ve sosyal etkile?imler s?ras?nda fiziksel görünü?e dair hissetti?i endi?eleri kapsar.

Ölçe?in yap?sal bütünlü?ü, uyarlama çal??mas?nda yap?lan istatistiksel analizlerle desteklenmi?tir. Bu tek boyutlu yap?, sosyal görünü? kayg?s?n?n, sosyal anksiyetenin önemli bir bile?eni olarak kavramsalla?t?r?lmas?na olanak tan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

SGKÖ'nün Türkçe formu için yap? geçerli?i, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Her iki analizin sonuçlar? da ölçe?in yap?sal olarak özgün formuyla paralellik gösterdi?ini ve Sosyal Görünü? Kayg?s? construct'?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, 15 maddenin tamam?n?n tek bir faktöre yüksek yüklerle yüklendi?ini göstererek, ölçe?in tek boyutlu yap?s?n? do?rulam??t?r. Bu bulgular, SGKÖ'nün Türkiye popülasyonunda psikometrik aç?dan sa?lam temellere dayand???n? ve ilgili psikolojik yap?y? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyonunun güvenirli?i, yüksek düzeyde tespit edilmi?tir. ?ç tutarl?k katsay?s? olarak hesaplanan Cronbach Alpha de?eri **.93** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda mükemmel bir iç tutarl?l?k sergiledi?ini ifade eder.

Ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? ölçen test-tekrar test güvenirlik katsay?s? **.85** olarak bulunmu?tur. Ayr?ca, ölçe?in yar?lama güvenirlik katsay?s? **.88** olarak hesaplanm??t?r. Ölçe?in Türkçe formunun madde-toplam korelasyon katsay?lar? **.32 ile .82** aras?nda de?i?mektedir, bu da maddelerin ölçe?in bütününe anlaml? katk? sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

SGKÖ'nün Faktör Analizi çal??malar?, ölçe?in özgün yap?s?n? korudu?unu göstermi?tir. Hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in tek faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir.

DFA sonuçlar?nda elde edilen uyum iyili?i indeksleri, modelin veriyle uyumlu oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in 15 maddelik yap?s?n?n, Türk kültüründe de Sosyal Görünü? Kayg?s? yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini do?rulamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu (Uyarlama çal??mas? üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r)

Popülasyon Detaylar?: Sosyal Görünü? Kayg?s? ya?ayan veya bu konuda risk ta??yan bireyler.

Test Metodolojisi: Ölçek **15 maddeden** olu?maktad?r ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r. Cevap seçenekleri (1) **Hiç Uygun De?il**'den (5) **Tamamen Uygun**'a kadar uzanmaktad?r. Puanlama tek yönlüdür; yüksek puanlar, ölçülen kayg? düzeyinin yüksek oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Anksiyete, Vücut Alg?s?, Öz Bildirim, Cronbach Alpha, Psikometrik Özellikler, Görünü? Kayg?s?, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: tayfun@tayfundogan.net

Yaz??ma Adresi: Tayfun Do?an (?leti?im için yukar?daki e-posta adresi kullan?labilir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2010 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Tayfun Do?an ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-gorunus-kaygisi-olcegi-sgko-toad.pdf

Kaynaklar

Do?an, T. (2010). Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i'nin (SGKÖ) Türkçe Uyarlamas?: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *Hacettepe Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *39*, 151-159. Makaleye eri?im linki: efdergi.hacettepe.edu.tr

Sosyal Görünü? Kayg?s? Ölçe?i (SGKÖ) Maddeleri

Ölçek toplam 15 maddeden olu?maktad?r. A?a??da bir örnek madde sunulmu?tur:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Foto?raf?m çekilirken kendimi gergin hissederim.

ARABPSYCHOLOGY.COM